

MASTRII
CURSUS
PHILOSOPH.
T. I. II.

B20
.6
.M38
1727
v.1
c.1

1080046102

110

RR-PP

MASTRII

ET

BELLUTI

CURSUS

PHILOSOPHICUS

In Quatuor Tomis Distribuitur.

RR. PP.
MASTRII
ET
BELLUTI
CURSUS
PHILOSOPHICUS

In Quinque Tomos Distributus.

23

VENETIIS, MDCCXXI

Apud Nicolam Paganum
SUPERVISORUM PERMISSU, SE

49414

RR. PP. BARTHOLOMÆI
MASTRII
DE MELDULA,
ET BONAVENTURÆ
BELLUTI

De Catana Ord. Minor. Convent. Magistr.
PHILOSOPHIÆ AD MENTEM SCOTI
CURSUS INTEGR.

Tomus Primus:

CONTINENS DISPUTATIONES IN ARISTOTELIS
LOGICAM.

EDITIO NOVISSIMA A MENDIS EXPURGATA.

VENETIIS, MDCCXXVII.

Apud Nicolaum Pezzana.

SUPERIORUM PERMISSU, ET PRIVILEGIIS.

RR. PP. BARTHOLOMEI
MASTRII

DE MELDULA
ET BONAVENTURAE
BELLUTI

PHILOSOPHIAE AD MENTEM SCOTI
CORSUS INTEGR.

Tomus Primus:

CONTINENS DISPUTATIONES IN ARISTOTELIS

LOGICAM.

EDITIO NOVISSIMA A MANDR. WYRORATA.

VENETIIS, MDCCXXVII.

Apud Nicolaium Pexanum.
SOPRORUM PERMISSO ET PRIVILEGIO.

LECTORI BENEVOLO.

PHILOSOPHIAM intellectui humano facem esse præambulam, ne in irrationalitatis foveam præceps labatur, nemo est, qui revocare possit in dubium; unde vidimus mentes illas doctrina in Academi hortis à Platone sata, vel ab Aristotele in Lycæi resperfa porticibus refertas stupendum in modum Virtutis specimen toti Mundo dedisse. Mastrium, & Bellutum ex Scoti Palæstra Magistros celeberrimos prodiiisse fatentur eorum opera Philosophica, quæ pluries sub prælo gentia mirum in modum semper in Peripatheticorum dogmatum assecularum sinibus quietem adinvenere. Nunc ad communem omnium Philosophicis studiis incumbentium profectum, & utilitatem prodeunt iterum in lucem, ut post plurimas ex fere totius Orbis partibus postulationes cunctorum vota adimpleantur. Neque hoc mirum, si Mastrii, ac Belluti Philosophia tam crebris, iteratisque (ut ita dicam) precibus expetatur, eò quia recentibus hisce temporibus nullus adinventus sit, qui tam clara, tam erudita, & etiam à tenui comparanda ingenio præcepta Peripathetica secundum rationes in Scotica Academia tuendas, conscripserit. Quantum fuerit Mastrius, præter ejus opera in aeternum victura, fatetur adhuc illustre Patavinum Lycæum, magnam se in obitu illius fecisse jacturam, quod etiamsi superbire omni jure valeat sequibuscumque temporibus doctissimos sortitum fuisse in omni Arte magistros, tamen Mastrii memoriam nunquam evanescet, sed solida perstabit; nec dierum allisu, vel annorum concursu labefactari, destruique poterit. Non opus est hujus rei indicem texere, quando, ut cum Tacito loquar in Agric. *Prudentiam, & scientiam in tanto viro referre, injuria virtutum est.* Philosophicas igitur hæc disputationes gratas habe, Lector benevole, iterum recusas, & qua valuimus diligentia à pluribus mendis, quibus exemplaria scatebant, expurgatas: & si quid illapsum, quod non correctum, proprii acumine ingenii excusa, corrige, & Vale.

INDEX TRACTATUUM, ET CAPITULORUM INSTITUTIONUM LOGICALIUM, Ac Dubitationum in ipsis contentarum.

Capita per paginas, Dubitationes verò per numeros marginales indicantur.

PARS PRIMA.

De attinentibus ad formam Syllogismi.

TRACTATUS I.

De terminis, ac eorum affectionibus.

Cap. 1.	Quid, & quotuplex sit terminus in communi.	pag. 1.
Dub. 1.	Quæ dictiones subeant rationem termini.	num. 2.
Dub. 2.	An dentur termini in propositione mentali.	n. 3.
Cap. 2.	De terminorum multiplicitate ratione significatio- nis.	p. 2.
Dub. 1.	Quid sit signum, & quotuplex.	n. 5.
Dub. 2.	Qui sint termini mixti inter cathegorematicum, & syncathegorematicum.	n. 6.
Dub. 3.	Qui sit terminus complexus, & incomplexus.	nu. 7.
Cap. 3.	De terminorum multiplicitate in ratione modi signifi- candi.	p. 4.
Dub. Un.	Quid sit terminus connotativus.	n. 9.
Cap. 4.	De multiplicitate terminorum in ordine ad res signifi- catas.	p. 3.
Cap. 5.	De Universalibus, sive Prædicabilibus.	p. 5.
Cap. 6.	De Prædicamentis, & primò de absolutis.	p. 6.
Cap. 7.	De Prædicamentis respectivis.	p. 8.
Cap. 8.	De Legibus eorum, quæ sunt in Prædicamento.	p. 10.
Cap. 9.	De Terminorum collatione inter se.	p. 11.
Cap. 10.	De Varia terminorum suppositione.	ibid.
Dub. 1.	An suppositio competat adjectivis.	n. 37.
Dub. 2.	Quo pacto differant suppositio determinata, & con- trita.	n. 39.
Cap. 11.	De reliquis terminorum proprietatibus.	p. 12.
Cap. 12.	De terminis componibilibus.	p. 13.
Cap. 13.	Explicantur quidam termini in scholis frequentissimi.	p. 13.

TRACTATUS II.

De Propositione, & ejus affectionibus.

Cap. 1.	De nomine, & Verbo.	pag. 14.
Dub. 1.	An solum nomen finitum, & rectum sit nomen apud Logicum.	n. 47.

Dub. 2.	An nomina transcendentia infinitari possint.	ibid.
Dub. 3.	An Verbum adjectivum, & substantivum de secundo adjacente sint verba apud Log.	n. 49.
Cap. 2.	De oratione, quid sit, & quotuplex.	p. 15.
Dub. Un.	An Oratio necessariò debeat consistere verbo.	n. 51.
Cap. 3.	Quid sit Propositio, seu Enunciatio, & quotuplex.	p. 16.
Dub. 1.	Quænam sit recta Enunciationis definitio.	n. 53.
Dub. 2.	Quomodo Enunciatio vocalis dicatur vera, vel falsa.	n. 54.
Dub. 3.	An divisio in catheg. & hypoth. sit generis in spe- cies.	n. 55.
Cap. 4.	Quid sit propositio cathegor. & quotuplex.	p. 17.
Dub. 1.	Qualis sit divisio propositionis in veram, & falsam, affirmativam, & negativam, universalem, & particu- larem.	n. 57.
Dub. 2.	Qualis sit divisio propositionis in modalem, & de- inesse.	n. 58.
Cap. 5.	Quid sit propositio modalis, & quotuplex.	p. 18.
Dub. Un.	Qualis sit divisio propositionis modalis in compositam, & divisam.	n. 62.
Cap. 6.	Quid sit propositio hypothetica, & quotuplex.	p. 20.
Dub. 1.	An hypothetica propositio bene definiatur.	n. 64.
Dub. 2.	An divisio hypotheticæ in conditionalem, copulati- vam, & disjunctivam sit generis in species.	n. 67.
Cap. 7.	De oppositione categoricarum simplicium.	p. 21.
Dub. 1.	An inter contradictoria detur medium.	n. 69.
Dub. 2.	Quot sint species oppositionis.	n. 71.
Cap. 8.	De æquipollentia, & conversione categoricarum simplicium.	p. 23.
Dub. 1.	Quomodo æquipolleant subcontraria.	n. 73.
Dub. 2.	An propositio affirmativa de prædicato infinito æqui- polleat negativæ de prædicato finito, & e contra.	n. 74.
Cap. 9.	De oppositione, æquipollentia, & conversione ca- thegoricarum, modalium, ac etiam hypotheticarum.	p. 24.
Cap. 10.	De propositionibus exponibilibus, & insolubilibus.	p. 26.
Dub. 1.	An propositiones exponibiles sint catheg. vel hypot. & quomodo contradicant.	n. 83.
Dub. 2.	An propositiones insolubiles sint catheg. vel hypot.	n. 84.

TRACTATUS III.

De argumentatione, & ejus affectionibus.

Cap. 1.	Quid, & quotuplex sit Argumentatio.	p. 26.
Dub. Un.	Quæ sit consequentia materialis, & forma- lis.	n. 86.
Cap. 2.	De speciebus argumentat.	p. 27.
Dub. 1.	Quot sint argumentationis species, & num adinvicem essentialiter distinctæ.	n. 87. & seq.
Dub. 2.	An omnis consequentia sit argumentatio.	n. 89.
Cap. 3.	De regulis communibus bonæ argumentationis.	p. 28.
Dub. Un.	An liceat argumentari ex suppositione impossibili.	n. 93.
Cap. 4.	De inductione, ubi de ascensu, & descensu.	p. 29.
Dub. Un.	An inductio sit bonæ, & formalis consequentia, vel argumentatio.	n. 96.
Cap. 5.	De syllogismo, & ejus principii constitutivis, ubi de figuris ejusdem.	p. 30.
Dub. 1.	Unde dicantur major, & minor in syllogismo. nu- mer. 99.	
Dub. 2.	An conclusio sit de essentia syllogismi.	ibid.
Dub. 3.	An detur quarta figura.	n. 100.
Cap. 6.	De principii regulativis syllogismi.	p. 32.
Dub. Un.	Quodnam sit principium præcipuum regulativum syl- logismi.	n. 102.
Cap. 7.	Regulæ generales, & speciales cujuscunque figuræ assignantur.	p. 32.
Cap. 8.	Assignantur modi cujuscunque figuræ cum eorum exemplis.	p. 34.
Dub. 1.	An modi syllogismorum sint sufficienter enumerati.	n. 100.
Dub. 2.	An in 2. & 3. figura dentur modi indirectè concludentes, sicut in prima.	n. 111.
Cap. 9.	De inductione modorum imperfectorum ad perfectos.	p. 36.
Cap. 10.	De variis speciebus syllogismi categorici.	p. 37.
Dub. Un.	An detur syllogismus constans ex propositionibus non significantibus.	n. 117.
Cap. 11.	De Syllogismo hypothetico, & aliis syllogismi specie- bus.	p. 38.
Dub. 1.	Unde sint petendæ divisiones syllogismi, & an sint essentielles.	n. 120.
Dub. 2.	An syllogismus, ut sic, sit genus demonstrativi, To- pici, & Sophistici.	n. 122.
Cap. 12.	De arte inveniendi medium, ac bene disputandi.	p. 40.
Cap. 13.	De modis, seu instrumentis sciendi.	p. 41.
Dub. Un.	An detur distinctio media inter distinctionem realem, & rationis.	n. 130.

PARS SECUNDA.

De attinentibus ad materiam Syllogismi.

TRACTATUS I.

De Syllogismo Demonstrativo.

Cap. 1.	De præcognitionibus, & præcognitis.	p. 43.
Dub. 1.	Quot sint præcognitiones, & præcognita.	n. 2.
Dub. 2.	Quid de passione præcognoscatur.	n. 4.
Cap. 2.	De scientiæ demonstrationis effectu.	p. 44.
Dub. Un.	An detur scientia de novo.	n. 6.
Cap. 3.	De necessitate principiorum, ubi de modis perfectitatis.	p. 45.
Dub. 1.	Quæ prædicentur in primo modo dicendi per se. nu- mer. 12.	
Dub. 2.	An modus intrinsecus prædicetur in primo modo di- cendi per se.	n. 15.
Dub. 3.	Quo pacto quartus modus dicendi per se differat à se- cundo.	n. 18.
Dub. 4.	An propositio per se convertatur in propositionem per se.	n. 49.
Cap. 4.	De demonstratione propter quid.	p. 49.
Dub. 1.	An causa virtualis possit intervire demonstrationi.	n. 23.
Dub. 2.	Quomodo illud axioma <i>propter quod, unumquodque tale, & illud magis!</i>	n. 24.
Cap. 5.	De demonstratione quia.	p. 50.
Cap. 6.	De medio demonstrationis.	p. 51.
Dub. Un.	De numero questionum.	n. 28.

TRACTATUS II.

De Syllogismo Topico.

Cap. 1.	De materia tum remota, tum proxima Syllogismi Topici.	p. 52.
Dub. Un.	De numero prædicatorum.	n. 32.
Cap. 2.	De locis Topicis.	p. 52.
Cap. 3.	De locis intrinsecis.	p. 53.
Cap. 4.	De locis extrinsecis.	p. 53.
Cap. 5.	De locis mediis.	p. 56.

TRACTATUS III.

De Syllogismo Sophistico.

Cap. 1.	De Fallacis in genere.	p. 56.
Cap. 2.	De Fallacis in dictione.	ibid.
Cap. 3.	De Fallacis extra dictionem.	p. 58.

INDEX DISPUTATIONUM, QUÆSTIONUM, ET ARTICULORUM

Ad universam Aristotelis Logicam pertinentium.

Quæstio Progmialis ad universam Aristotelis Logicam,

De natura Logicæ.

Artic. 1.	DE variis Logicæ nominibus, & acceptionibus.	60
Artic. 2.	De fine Logicæ.	62
Artic. 3.	De adæquato Logicæ objecto.	64
Artic. 4.	De essentia Logicæ. An sit scientia.	69
Artic. 5.	De qualitate Logicæ. An sit scientia realis, & speculativa.	71
Artic. 6.	De necessitate, & utilitate Logicæ, & ejusque partitione.	74

DISPUTATIO I.

De modis, seu instrumentis sciendi.

Quæst. 1.	Quid, & quotuplex sit modus, seu instrumentum sciendi.	76
Quæst. 2.	Qualiter instrumenta præfata directioni cognitionis inserviunt.	78
Quæst. 3.	Quodnam horum instrumentorum sit perfectius.	79
Quæst. 4.	De definitione.	81
Artic. 1.	An sit, quid sit definitio, & quotuplex.	ibid.
Artic. 2.	De modo construendi, & investigandi definitionem.	82
Artic. 3.	Quænam proprie definiiri possint.	83
Quæst. 5.	De divisione.	85
Artic. 1.	Quid, & quotuplex sit divisio, ejusque leges.	ibid.
Artic. 2.	Quid, & quotuplex sit distinctio.	86
Quæst. 6.	De ordine, & methodo procedendi in facultatibus tradendis.	93

DISPUTATIO II.

De vocibus, & eorum communibus affectionibus.

Quæst. 1.	Quid voces significant, & quomodo, id est, an res vel conceptus, & num naturaliter, vel ad placitum.	96
Quæst. 2.	Quid importet vocis significatio, & quomodo exercetur.	98
Quæst. 3.	De perfectione, & imperfectione vocum in significando.	99
Quæst. 4.	De nominibus æquivocis, univocis, ac eorum significatis.	101
Artic. 1.	Examinatur peculiariter natura æquivocorum.	102
Artic. 2.	Examinatur peculiariter natura univocorum.	ibid.
Quæst. 5.	De analogis, ac eorum analogia.	104
Artic. 1.	Quid sit analogum, & analogia, & quotuplex.	ibid.
Artic. 2.	Num analogum dicere possit conceptum unum ab analogis præcipuum.	108
Artic. 3.	An, & quomodo analogum mediet inter univocum, & æquivocum.	110
Quæst. 6.	Explicatur natura denominativorum.	111
Artic. 1.	An denominativa univocè prædicentur, & num medient inter univoca, & æquivoca.	112
Artic. 2.	De principali significato concreti accidentalis, & radice unitatis, ac pluralitatis ejus.	113

DISPUTATIO III.

De ententionis, & secundis intentionibus.

Quæst. 1.	AN detur ens rationis, & quale esse habeat.	117
Quæst. 2.	Quid sit formaliter ens rationis, & in quo ejus essentia consistat.	117
Artic. 1.	Ens rationis formaliter non consistere in extrinseca denominatione, neque in aliqua relatione ex ea resultante in rebus.	118
Artic. 2.	Statuitur, & declaratur formalitas entis rationis.	120
Quæst. 3.	Num ens rationis habeat causas sui esse, & quas.	123
Quæst. 4.	An solus intellectus efficiat ens rationis, & quibus actibus.	124
Artic. 1.	Resolutio quæstioni de potentia entis rationis effectrice.	ibid.
Artic. 2.	Resolutio quæstioni de actu, quo fit ens rationis.	127
Quæst. 5.	An quilibet intellectus possit ens rationis efficere.	129
Quæst. 6.	An ens rationis habeat proprias affectiones, & quæ sint.	131
Quæst. 7.	Quotuplex sit ens rationis.	133
Quæst. 8.	De præcipua specie entis rationis, quæ dicitur secunda intentio.	135
Artic. 1.	Quid sit secunda intentio, quomodo fiat, & à prima differat.	ibid.
Artic. 2.	Ubi conferuntur secundæ intentiones cum primis, & ad se invicem.	138

DISPUTATIO IV.

De Universalibus in communi.

Quæst. 1.	AN detur universale à parte rei.	140
Artic. 1.	Resolutio quæstioni de universali in essendo.	ibid.
Artic. 2.	Resolutio quæstioni de universali in prædicando.	143
Quæst. 2.	In quo consistat essentia universalis logicæ.	145
Artic. 1.	Universale Logicum intrinsecè quid relativum esse.	ibid.
Artic. 2.	Relatio inessendi universale constituit, prædicandi est passio.	146
Artic. 3.	Essen in actu, & aptitudine constituit universale, dici de aptitudine tantum est passio.	148
Quæst. 3.	Per quem actum intellectus fiat universale in actu.	150
Quæst. 4.	Quibus naturis possit applicari intentio universalis.	152
Quæst. 5.	An universale rectè, ac sufficienter in quinque universalibus dividatur, seu prædicabilia.	155
Quæst. 6.	An hæc divisio sit generis in species, & immedia-ta.	158

DISPUTATIO V.

De universalibus in particulari.

Quæst. 1.	DE Genere.	160
Artic. 1.	An genus definiiri possit, & quo sensu hic definiatur.	ibid.
Artic. 2.		ibid.

Index Disputationum, Quæstionum, & Articulorum.

Artic. 2.	An definitio generis sit rectè assignata.	162
Artic. 3.	Quomodo genus prædicetur de individuis.	165
Artic. 4.	Expediuntur varia quæstiones de genere.	168
Quæst. 2.	De specie.	170
Artic. 1.	An species subiectibilis, & prædicabilis rectè definiatur.	ibid.
Artic. 2.	Per quid constituatur in esse 2. universalis, num ut subiectibilis, vel prædicabilis.	172
Artic. 3.	An species in unico individuo, & genus in unica specie conservari possint.	174
Artic. 4.	Quo sensu, & an rectè hic definiatur individuum à Porphyrio.	176
Quæst. 3.	De Differentia.	179
Artic. 1.	Quomodo differentia dividat genus.	181
Artic. 2.	Quomodo differentia simul cum genere constituat speciem, ubi de compositione Metaphysica.	182
Artic. 3.	Quomodo differentia distinguat speciem ab aliis, ubi de mutua præcisione generis, & differentia, & differentiarum superioris, & inferioris.	185
Artic. 4.	Quomodo differentia prædicetur de pluribus.	187
Quæst. 4.	De Proprio.	189
Artic. 1.	Agitur de proprio in ratione proprii, seu propria reali, & præsertim de distinctione ipsius à subiecto.	189
Artic. 2.	Agitur de proprio in ratione universalis.	192
Quæst. 5.	De Accidente.	194
Artic. 1.	An accidens potestur ratione universalis, & ut tale definiatur à Porphyrio, & rectè.	194
Artic. 2.	Quibus naturis conveniat universalitas accidentis, & respectu quorum.	196

DISPUTATIO VI.

De Prædicamentis in communi, seu antepredicamentis.

Quæst. 1.	Uot sint prædicamenta.	198
Quæst. 2.	Quomodo prædicamenta sint inter se distincta.	200
Quæst. 3.	Quæ res, & quomodo reponantur in prædicamento.	201
Artic. 1.	Conditiones reponibilium in prædicamentis assignantur.	202
Artic. 2.	Constructio prædicamentorum in terminis abstractis, vel concretis determinatur.	204
Quæst. 4.	De divisionibus, & regulis antepredicamentorum.	205

DISPUTATIO VII.

De prædicamentis in particulari, & primò de absolutis.

Quæst. 1.	DE substantia.	209
Artic. 1.	De generalissimo hujus prædicamenti, ac ejus speciebus.	ibid.
Artic. 2.	Quo sensu dividatur substantia in primam, & secundam, & utraque hic definiatur, ac unalteri comparetur.	213
Artic. 3.	Declarantur proprietates, & attributa substantiæ.	215
Quæst. 2.	De quantitate.	217
Artic. 1.	An quantitas continua, & discreta sint veræ species hujus prædicam.	ibid.
Artic. 2.	Quid sit quantitas continua, & quæ species ejus.	220
Artic. 3.	Quid sit quantitas discreta, & quæ species ejus.	224
Artic. 4.	Declarantur proprietates, & attributa quantitatis.	226
Quæst. 3.	De qualitate.	228
Artic. 1.	Quid sit qualitas, ut est supremum genus hujus prædicamenti.	228
Artic. 2.	Explicantur quatuor combinationes, in quas dividitur qualitas.	229
Artic. 3.	An præfata divisio sit sufficiens, & vera generis in speciebus.	232
Artic. 4.	Affectiones & attributa qualitatis declarantur.	233

DISPUTATIO VIII.

De Prædicamentis respectivis.

Quæst. 1.	QUID sit relatio realis, & quotuplex, ubi differentiam assignatur inter prædicamentalem, & transcendentalem.	234
Quæst. 2.	Qualis, & quanta sit identitas relationum transcendentium cum rebus.	236
Quæst. 3.	An relatio prædicam. sit accidens extremis ejus superadditum, & ab eis recipi distinctum.	237
Artic. 1.	Relatio prædicam. est accidens ab extremis recipi distinctum.	238
Artic. 2.	Nominalium fundamenta diruntur.	241
Quæst. 4.	An relatio prædicam. constituatur per esse, in, vel ad, vel per utrumque.	244
Quæst. 5.	In qua consideratur relatio ex parte subiecti, seu fundamenti.	246
Artic. 1.	An subiectum relationis debeat esse ens reale, & finitum, ita quod nequeat esse infinitum.	246
Artic. 2.	An subiectum relationis esse debeat necesse est accidens, & hoc absolutum, ita quod nequeat esse respectivum.	247
Quæst. 6.	In qua consideratur relatio ex parte termini.	250
Artic. 1.	An relatio realis necessariò petat terminum realem, & actu existentem.	ibid.
Artic. 2.	An una, & eadem numero relatio possit plures respicere terminos.	251
Artic. 3.	An terminus relationem terminet sub ratione absoluta, vel respectiva.	253
Quæst. 7.	Ubi consideratur relatio ex parte utriusque extremi quoad eorum distinctionem ab invicem.	256
Quæst. 8.	Quotuplex sit relatio prædicam. & quænam constituat quartum prædicamentum.	258
Quæst. 9.	Quodnam sit supremum genus quarti prædicam. & an ab Aristot. sit rectè definitum.	260
Quæst. 10.	Quot, & quæ sint genera, & species relationum quarti prædicam.	262
Artic. 1.	Unde sumenda sit unitas, vel distinctio specifica relationum.	ibid.
Artic. 2.	Declarantur tres modi relativorum ab Aristot. 5. Metaph. assignati.	264
Artic. 3.	An præfati tres modi sufficienter assignentur, ac velut adequata, & propria genera quarti prædicam.	268
Quæst. 11.	Declarantur affectiones relativorum.	268
Quæst. 12.	De ultimis sex prædicamentis.	271
Artic. 1.	Quid formaliter dicantur ultima sex prædicam.	ibid.
Artic. 2.	De singulis sex prædicamentis.	273

DISPUTATIO IX.

De postprædicamentis.

Quæst. 1.	DE oppositis.	280
Artic. 1.	Relativa, & contraria oppositio declaratur.	280
Artic. 2.	Privativa, & contradictoria oppositio explicatur.	282
Quæst. 2.	De modis prioris.	284
Artic. 1.	Declaratio prioritatis naturæ.	285
Artic. 2.	Quid sit prioritas originis.	286
Quæst. 3.	De modis simul.	287

DISPUTATIO X.

De enunciatione.

Quæst. 1.	AN enunciatio sit ens reale, vel rationis.	287
Quæst. 2.	De veritate & falsitate.	288
Artic. 1.	An veritas sit in conceptu formali, vel objectivo.	ibid.
Artic. 2.	An enunciatio possit de vera mutari in falsam, & è contrà.	298
Artic. 3.	Quid formaliter sit veritas cognitionis.	298
Artic. 4.	Quid sit falsitas cognitionis.	299
Artic. 5.	An propositiones de futuro contingenti absoluto sint determinatè veræ, & falsæ.	297
Quæst. 3.		ibid.

Index Disputationum, Quaestionum, & Articulorum.

Quest. 7. De regulis bene predicationis ad veras enunciationes efficiendas. 299
 Artic. 1. An concreta possint de aliis concretis, & de abstractis predicari. 300
 Artic. 2. An abstracta possint de concretis, & aliis abstractis predicari. 301

DISPUTATIO XI.

De syllogismo in communi, seu discursu.

Quest. 1. An discursus differat ab argumentatione. 305
 Quest. 2. An assensus conclusionis debeat esse distinctus ab assensu premissarum. 307
 Quest. 3. An premissae sint causa conclusionis, & in quo genere causae. 309
 Quest. 4. An premissae debeant prius cognosci, quam conclusio. 310
 Quest. 5. An assensus premissarum necessitet intellectum ad assensum conclusionis. 311

DISPUTATIO XII.

De Scientia.

Quest. 1. Quid sit scientia. 313
 Quest. 2. De subiecto scientiae. 315
 Artic. 1. Quid, & quotuplex sit subiectum scientiae. 315
 Artic. 2. An de subiecto debeat praecognosci quia est, seu existentia. 316
 Artic. 3. An subiectum debeat habere quid rei. 318
 Artic. 4. An subiectum debeat continere primo virtualiter omnes veritates scientiae. 320
 Artic. 5. An subiectum debeat esse necessarium. 321
 Artic. 6. Quo sensu subiectum respiciat omnia considerata in scientia. 322
 Quest. 3. De unitate scientiae. 324
 Artic. 1. Unde sumenda sit unitas, & specificatio scientiae. 324
 Artic. 2. An scientia sit una simplex qualitas. 326

Artic. 3. Qualis sit unitas scientiae totalis. 328
 Quest. 4. De subalternatione scientiarum. 329
 Artic. 1. Explicatur primus duae conditiones. 331
 Artic. 2. Tertia conditio declaratur. 331
 Quest. 5. De divisione scientiae in practicae, & speculativae. 333
 Artic. 1. Quid sit practica. 333
 Artic. 2. Quid sit, & unde sumenda ratio practicae, & speculativae. 337
 Artic. 3. An practicum, & speculativum conveniant scientiae, & quomodo. 339

DISPUTATIO XIII.

De Demonstratione.

Quest. 1. De essentia, & speciebus demonstrationis. 342
 Artic. 1. Quid sit demonstratio propter quid, & quia. 342
 Artic. 2. Quot sint species demonstrationis. 343
 Quest. 2. De terminis demonstrationis. 345
 Artic. 1. De medio demonstrationis, propter quid. 346
 Artic. 2. De medio demonstrationis potissime. 348
 Artic. 3. De majori extremo demonstrationis. 348
 Quest. 3. De premissis demonstrationis. 350
 Artic. 1. Explicatur primitas, & immediatio premissarum, ubi de propositione per se nota. 350
 Artic. 2. Caeterae conditiones dilucidantur. 352
 Quest. 4. De circulo, & regressu demonstrativo. 354

DISPUTATIO XIV.

De syllogismo topico, & elencho.

Quest. 1. Quid sit opinio, & quomodo a scientia differat. 356
 Quest. 2. An scientia, & opinio possint esse simul de eodem objecto. 357
 Quest. 3. Quid sit error, & quomodo a scientia, & opinione differat. 359

INDEX RERUM NOTABILIUM, DIALECTICARUM INSTITUTIONUM.

Primus numerus Partem primam, vel secundam indicat Institutionum, alter vero marginalem Numerum.

A

Abstractum, & abstractio, quid sit terminus abstractus 1. 8. quomodo abstractum non sit mendacium. 1. 17
Accidens est verum, & proprie universale non respectu suorum inferiorum, sed subiectorum 1. 18. eius definitio explicatur ibi. non tantum accidens tale 2. 21. accidentia communia duplicia 2. 45.
Actio praedicamentum definitur 1. 29. quo sensu dividatur in immanentem, & transeuntem, ut in eius species ibi. non est productiva termini, sed transitiva subiecti ibi. eius proprietates ibi. sumpta pro formali subiectatur in agente. 1. 30.
Aequivoce quae 1. 12. quo pacto aequivoce ab amphibologia differat 2. 54.
Analoga quid sit, & terminus analogus. 1. 12.
Argumentatio quid 2. 85. tria requirit ibi. consequens differat a consequentia ibi. argumentatio, & consequentia quotuplex 1. 86. species eius quatuor, & quae 1. 87. dilemma non est species argumentationis a ceteris distincta ibi. omnes aliae reductantur ad syllogismum 1. 88. omnis consequentia argumentaria 1. 89. eius regulae 1. 90. & seq. quando liceat argumentari ex suppositione impossibili 1. 93. est instrumentum sciendi ceteris praeflans 1. 116.
Ars est circa factibilia 2. 28. ars inveniendi medium 1. 123. ars bene disputandi 1. 124.
Assensus, & assensus quid, & quotuplex. 1. 95.
Bonitas, vel pravitas ad consequentiam pertinet, veritas, vel falsitas ad consequens 1. 85.
Causa duplex in essendo, vel in cognoscendo 2. 23. in essendo quadruplex 2. 29. ex quolibet genere causae potest sumi medium pro demonstratione ibi.
Circulus quid sit, & quomodo differat a regressu 2. 24. non est admittendus ibi.
Cognitio intellectiva tria habet instrumenta directiva 1. 116.
Conclusio quid sit 1. 99. est de essentia syllogismi ibi.
Concretum quid sit, & quomodo differat terminus concretus ab abstracto 1. 8.
Connotativum quid sit 1. 9. non coincidit cum concreto ibi. neque cum relativo 1. 10.
Consequens, & consequentia quomodo differant 1. 85. Consequentia duplex 1. 86. tenet consequentia a positione inferioris ad positionem superioris, non e contra 1. 92. & a negatione superioris ad negationem inferioris, non e contra ibidem; nunquam distinguitur consequentia, sed consequens 1. 115.
Contraria alia mediata, alia immediata 2. 47.
Definitio est instrumentum sciendi. 1. 126
 Quid sit, & quotuplex. 1. 127
 Quot eius conditiones. 1. 128
 De se non affirmat, nec negat. 2. 19
Demonstratio inter omnes syllogismi species est principalior. 2. 1
 Duplex est propter quid, & quia. 2. 21
 Propter quid definitur. ibi.
 Debet esse ex veris, immediatis, &c. 1. 22
Demonstratio Quia quid sit, & quotuplex. 2. 26
 Varia utriusque discrimina. 2. 27
Demonstrativa quae. 1. 10
Descriptio. vide Definitio.
Determinatio triplex, distrahens, & diminuens, & contrahens. 2. 42.

Differentia quid sit, & quotuplex.
 Ut est tertium universale comprehendit differentiam tam genericam, quam specificam. ibi.
 Dicit partem essentiae formalem. ibi.
 Differentia formalis non pertinet ad quodquid est. 1. 15.
Dilemma non est species argumentationis a ceteris distincta. 1. 87
Discursus, vide Argumentatio.
Distinctio quid sit, & quotuplex. 1. 130
 Distinctio modalis a Recentioribus assignata est realis. 1. 131
 Quid sit distinctio formalis ex natura rei apud Scotistas. 1. 131
 Quo sensu ponenda sit media inter realem, & rationis. ibi.
Divisio est instrumentum sciendi. 1. 126
 Quid sit, & quotuplex. 1. 129
 Eius conditiones. ibi.
Es ne per accidens nequit esse subiectum, nec praedicatum propositionis per se. 2. 11
Enthymema est species argumentationis. 1. 87
 Est argumentatio formalis. 1. 87
Enunciatio quid sit, & quotuplex. 1. 53
 Idem est quod propositio. ibi.
 Quo sensu dicitur possit ab ipsa differre. ibi.
 Non est instrumentum sciendi. 1. 116
Error quot modis circa praedicatum universale contingat. 2. 20.
Exemplum est species argumentationis, & qualis. 1. 87.
 Est argumentatio formalis. 1. 97
Figura syllogistica quae, & quotuplex. 2. 51
 Quarta non datur. 1. 100
Forma propositionis quae. 1. 57
Genus definitur. 1. 14
Genera diverforum praedicamentorum nullam habent communem differentiam constitutivam, aut divisivam, neque communes species. 13
 Subordinata communes habent differentias superiorum generum constitutivas. ibi.
Gradus Metaphysici qui dicuntur. 1. 121
Habitus praedicamentum definitur, & eius species, & affectiones assignantur. 1. 34
 Constituitur per unionem formae ad subiectum sive sit unio accidentalis, sive substantialis. ibi.
 Quid sit habitus pro prima qualitate speciei. 1. 24
 Habitus intellectus sunt quinque. 2. 28
Ignorantia duplex, & quid utraque sit. 2. 9
 Eius causae. ibi.
Individuum substantiae est incommunicabile, & individuum accidentis; partim est communicabile, partim incommunicabile. 1. 21
Inductio est species argumentationis, & quomodo ab exemplo differat. 1. 87
 Quid sit, & quae eius conditiones. 1. 94
 Dicitur assensus, & oppositus arguendi modus descensus. 1. 95
 Quid, & quotuplex sit uterque. ibi.
 Est argumentatio formalis. 1. 96
Instrumentum, seu modus sciendi quid sit. 1. 126
 Est triplex definitio, divisio, argumentatio. ibi.
 Haec est aliorum efficacior. ibi.
Intellectus triplicem habet operationem. 1. 85
 Nihil est in intellectu, quod prius non fuerit in sensu. 2. 9
Intentio duplex, prima, & secunda. 1. 12
 Lo.